

14 січня 2017 р.

ЛІТЕРАТУРА (8-й клас)

ДРАМАТУРГІЯ

Шкільна драма

Театральні видовища в Україні були відомі ще з часів Київської Русі. Діалоги, танці – елементи драматичного твору – сягають сивої давнини: вони наявні ще в обрядових піснях. Перші українські драми XVII ст. були віршованими діалогами й називалися шкільними, бо їх створювали й виконували в школах. Авторами драматичних творів, як правило, були викладачі поетики, а виконавцями – їхні учні. Вистави проводили не лише в школах, а й на майданах, особливо на ярмаркових, перед широкою аудиторією. За допомогою найпростішої драми учні розвивали свої ораторські здібності. По суті шкільна драма була навчальним предметом і сприяла розвитку драматургії та театру.

Інтермедія

Із розвитком шкільної драми пов'язане виникнення інтермедії. Інтермедія (від латин. *inter* – між, *medius* – те, що міститься посередині) – невелика за обсягом комічна сценка або п'єса, яку виконували між актами основного драматичного дійства. Вона мала за мету дати відпочинок і розвагу глядачеві, стомленому серйозною дією, що розігрувалася в основній п'єсі. За змістом інтермедії, як правило, не були пов'язані із твором, у перервах якого їх розігрували. Їх писали близькою народові мовою, тому вони й набули неабиякої популярності. До того ж за основу українських інтермедій взято мотиви й сюжети, які відображали життя та побут українського народу. Авторами й виконавцями інтермедій були здебільшого учні тодішніх шкіл, зокрема студенти Києво-Могилянської академії та мандрівні дяки. Мандрівними дяками називали бідних студентів Києво-Могилянської академії (або учнів духовних шкіл), які під час різдвяних і великодніх канікул мандрували селами й містами України, щоб заробити на прожиття. Вони створювали й вертепи і під час Різдвяних свят показували вистави з колядками.

Вертеп

Вертеп – це старовинний пересувний ляльковий театр, який ставив релігійні й світські п'єси. Вертепна драма виникла в XVII ст.

Вертеп як похідний будиночок був зроблений з тоненьких дощок і картону. Кожну ляльку прикріплювали до дроту. Вертепник вводив її у двері й водив у потрібному напрямку. У верхній частині будиночка розігрувалися сцени релігійного змісту, а в нижній – із світського життя, як правило, сцени комічного характеру.

ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ

Прочитайте текст про українську шкільну драму, інтермедію та вертеп.